

ČO VÁM RODIČIA (ASI) NIKDY NEPOVEDALI

339/2014

www.inky.sk

5. 7. 2014

Jeden neblahý model – Tri veľké mýty „kresťanskej výchovy“ – Cieľ – Cesta – Spôsob

Najrozšírenejší model kresťanstva na svete dnes pravdepodobne nie je katolícky, ale cukríkový.

Pre tých, ktorí sa s týmto modelom ešte nestretli, malé vysvetlenie na úvod:

Cukríkové kresťanstvo: Predstava, v ktorej je Nebo niečo ako „cukrík za odmenu“ a Peklo niečo ako „bič za trest“. Ak sme dobrí, dodržiavame Desatoro, plníme si náboženské povinnosti a uverili sme v Ježiša Krista ako v svojho osobného Spasiteľa (a dokonca sa pomodlili tzv. Modlitbu hriešnika – nájdete ju napríklad na zadných stranách niektorých biblií od Gedeoncov a pod.), tak sme splnili Božie požiadavky. Za odmenu dostaneme „cukrík“, čiže Boha nás vpustí do Neba. Ak sme to nespĺnili, stále môžeme dúfať, že Boha nejako „ukecáme“, že sa nad nami nakoniec nejako zmiluje (veď je vraj nekonečne milosrdný, nie?) a do toho Neba nás nakoniec aj tak pustí. Nie sme predsa konečne žiadni zločinci, ani nič podobné, že? Ak sa to ale nestane, ak Boh usúdi, že si zaslúžime trest, dá nám namiesto „cukríku za odmenu“ „bič za trest“ a pošle nás pykať za naše hriechy do strašlivého Pekla, plného mučenia a dymu a bolesti a kvílenia, kde budeme môcť v pekelnom ohni naveky rozjímať o svojej vlastnej hlúposti, hriešnosti a nekonečnej Božej spravodlivosti...

Z tohto nesmierne obľúbeného a populárneho modelu sa potom odvíjajú tri veľké mýty, ktoré v praxi prestupujú tzv. „kresťanskú výchovu“ (nielen) v rodinách a ktoré spôsobujú, že keď sa **takto „vychované“ deti** dostanú k nebohému kňazovi, katechétovi, či animátorovi k príprave na birmovku napríklad, musí im dotýčny **najprv tieto predstavy veľmi namáhavo a bolestivo odoperovať** (a obávam sa, že zväčša sa mu to ani nepodarí, lebo dotýční sú s nimi už silno zrastení) a až potom im môže zvestovať skutočné a opravdivé Evanjelium... Čo je príčinou toho, že (aspoň mne osobne) sa omnoho lepšie pracovalo s birmovancami, ktorí nikdy nijako nábožensky vychovávaní neboli, než s tými, ktorí boli...

No a teraz k veci. O aké mýty sa jedná?

MÝTUS č. 1: Samotné CUKRÍKOVÉ KRESŤANSTVO.

V ňom je spása vždy niečo, čo dáva len a jedine Boh. Len a jedine od Neho závisí, či sa spasíme. Na jednej strane by Mu nič nebránilo vpustiť do Neba všetkých ľudí – a preto mnohí neveria, že vôbec nejaké Peklo jestvuje, veď ako by mohol nekonečne milosrdný Boh naveky trestať niekoho v Pekle – navyše konečných ľudí zo určite nie nekonečný počet ani nekonečne veľkých hriechov! Čo je dôvod, prečo tým, ktorí Peklo a večné zatratenie pripúšťajú, spôsobuje jeho obhájenie veľké problémy, ako vidieť napríklad aj z tejto stránky: „*Ako padlé a hriešne bytosti iba veľmi ťažko dokážeme pochopiť*

samotného Boha. Máme tendenciu vidieť Boha ako milú, milosrdnú bytosť, ktorého láska k nám zatieni jeho ostatné atribúty. Áno, Boh je milujúci, láskavý a milosrdný, ale je predovšetkým svätý a spravodlivý. Je natoľko svätý, že nemôže tolerovať hriech. Je Boh, ktorý sa hnevá na zlých a neposlušných ľudí (Izaiáš 5:25; Ozeáš 08:05, Zachariáš 10:3). ... Boh je večná a nekonečná Bytosť (Žalm 90:2), a preto si každý hriech zasluhuje večný trest. Naším hriechom sa priamo dotýkame Božieho svätého, dokonalého a nekonečného charakteru. Aj keď je naša myseľ obmedzená, náš hriech je časovo neobmedzený. U Boha plynie čas úplne inak, a preto naše hriechy ostávajú pred Ním stáť vo večnosti, a musia byť potrestané, aby bola naplnená jeho svätá spravodlivosť. ... Ten, kto je v pekle, tomu už rozumie“ (gotquestions.org)

Podme ale späť, k spáse. Aj keď napríklad cukríkoví bratia protestanti vehementne tvrdia, že veria, že je spása zadarmo, ani v ich poňatí nie je. Iste, spása JE zadarmo v tom zmysle, že si ju nemôžeme nijako zaslúžiť, ani kúpiť, ani nič podobné. Je to Boží dar zadarmo. O tom žiaden kresťan nikdy a nijako nepochyboval (ani katolíci ☺). Boh by teda vlastne mohol do Neba vpustiť každého (aj tak si to nikto nijako nemôže zaslúžiť a teda ani nezasluhuje), ale z nejakého dôvodu sa rozhodol neurobiť to až tak úplne zadarmo, ale obmedziť to na tých, ktorí si to nejako predsa len zaslúžia. V protestantsko-cukríkovej verzii je podmienkou, citujem: „*Ale pretože je Boh spravodlivý, nemôže dovoliť, aby naše hriechy ostali nepotrestané. Nieko za to musí zaplatiť. Vo svojom veľkom milosrdenstve a láske, Boh zaplatil za naše hriechy. Poslal svojho Syna - Ježiša Krista, aby zaplatil za naše hriechy a zomrel za nás na kríži. Ježišova smrť nebola konečná, pretože Boh je nekonečný a zaplatil za náš dlh hriechu, aby sme nemuseli prežiť večnosť v pekle (2.Korintským 5:21). Ak vyznáme naše hriechy a uveríme v Pána Ježiša, ak budeme prosiť Boha o odpustenie na základe Kristovej obeti, budeme spasení, Boh nám odpustí, očistí nás a zaslúbil nám večný domov v nebi. Boh nás miloval natoľko, že nám poskytol spásu. Ale ak jeho dar večného života odmietneme, budeme čeliť večným dôsledkom tohto rozhodnutia“ (gotquestions.org). Boh sa teda rozhodol, že odpustí len tým, ktorí sa pri súde odvolajú na Ježiša Krista. Tým, ktorí sa naň neodvolajú, neodpustí a potrestá ich (aj keď už nie spravodlivo, pretože Kristus predsa trpel aj za ich hriechy a v tom prípade sú ich hriechy takto trestané dvakrát, raz na Kristovi, raz na nich samotných! V tomto koncepte by jediným logickým riešením bolo: Kristus bol potrestaný za všetky hriechy, preto sú odčinené všetky hriechy (citujem: „*Poslal svojho Syna - Ježiša Krista, aby zaplatil za naše hriechy“*), a preto už nie je potrebné trestať nijakého človeka a preto budú všetci ľudia bez rozdielu v Nebi a Peklo ostane úplne a definitívne prázdne. Čo aj poniektorí osvietenejší*

„cukríkovi kresťania“ skutočne hlásajú a niet sa im za to čo diviť).

Cukríkovi katolíci potom k tomuto pridávajú ešte hmlistú podmienku „mať na poriadku sviatosť“, „plniť si náboženské povinnosti“, „nezabíjať, nekradnúť,...“ – aspoň nie moc a vo veľkom, len tak, trochu... – a „chodiť v nedeľu do kostola“. Ale mnohí formálni cukríkovi katolíci kašľú aj na to a v tomto sa úplne dostávajú na číro klasickú protestantskú úroveň „spasení čisto vierou, bez skutkov“ a basta. Oni predsa v Pána Ježiša veria a to podľa nich úplne a bohato stačí...

REALITA:

- Ježiš hovorí: „**Kto verí v Syna, má večný život** (Jn 3,36 SSV)“ – pričom sa tu nemyslí na to, že bude žiť navždy (to predsa budú aj zatratení v Pekle, nie?), ale že bude mať „**ten večný život**“, ktorý je od večnosti a ktorý zo samej jeho povahy má, vlastní a žije len a jedine Boh. Ide teda o **Život Boha**, Boží život, ako Ján píše inde: „*Kto má Syna, má život; kto nemá Syna, nemá Boží život.* (1Jn 5,12 SSV)“ Podobne Peter píše: „*aby ste sa skrze ne stali účastníkmi na Božej prirodzenosti* (2Pt 1:4 SSV)“ A znova Ján: „*Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní* (1Jn 3,2 SSV)“

- **Život sa dá ale iba ŽIŤ.** Nie je to ani vec, ktorá by sa dala dať, ani miesto, kam by sa dalo nikoho vpustiť. Účasť na prirodzenosti Boha takisto vyžaduje, aby sa Jeho prirodzenosť (čiže povaha, charakter,...) stala aj našou prirodzenosťou. Podobnosť Bohu vyžaduje skutočne podobnosť s Bohom. Je to jednoducho ono **zbožštenie**, o ktorom od počiatku hovoria Otcovia: „*Boh sa stal človekom preto, aby sa človek mohol stať bohom*“ (Irenej z Lyonu), „*Boh predsa nie je žobrák, on aj teba urobil Bohom na svoj obraz*“ (Hyppolit), či „*Len skrze Ducha máme účasť na Bohu. Sprostredkovaním Ducha sa stávame účastníkmi na Božej prirodzenosti... Preto tí, v ktorých prebýva Duch, sú zbožštení.*“ (Atanáž Alexandrijský).

- **Preto Pavol trvá na tom, že k spásu nám musí byť nielen odpustené** – to predsa Boh urobil už dávno, pradávno – a len vďaka odpusteniu sa stal Boh človekom, ako sám Pavol vysvetľuje: „*Ved' Kristus zomrel v určenom čase za bezbožných, keď sme boli ešte bezmocní. Sotvako zomrie za spravodlivého; hoci za dobrého by sa azda niekto odhodlal umrieť. Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešnici.* (Rim 5,6-8 SSV)“ V tomto sú si v istom zmysle naisto aj cukríkovi protestanti, keď Kristovu smrť nepovažujú za podmienku Božieho zľutovania sa nad človekom a teda postojom odpustenia, ale podmienku **zadosťučinenia**, strašného a krvavého, ktoré je Boh na základe svojej „spravodlivosti“ nútený vyžadovať hoci aj nespravodlivo na komkoľvek, hoci aj na svojom vlastnom Synovi, nevinnom a svätom (a preto je samotný tento koncept nespravodlivý, pretože trestať nevinného namiesto vinného rozhodne nie je v nijakom zmysle spravodlivým jednaním!) **Na to, aby sme sa spasili, musíme byť ešte OBEJKTÍVNE PREMENENÍ podľa Boha:** „*A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz.* (2Kor 3,18 SSV)“, a ďalej: „*Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové.* (2Kor 5,17 SSV)“. Podobne to vysvetľuje aj Ježiš Nikodémovi: „*Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí zhora, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.*“ Nikodém mu vravel: „*Ako sa môže človek narodiť, keď je už starý? Azda môže druhý raz vojsť do lona svojej matky a narodiť sa?*“ Ježiš odpovedal: „*Veru, veru, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva. Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch. Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť.*“ (Jn 3,3-7 SSV)

- **Pretože sme slobodní, je na túto premenu ale potrebný náš súhlas a naša spolupráca.** To sa deje **VIEROU** – verím, že to, k čomu ma Boh volá, je dobré a hodnotné; **NÁDEJOU** – verím, že v sile Božej milosti naozaj môžem byť ako Boh; **LÁSKOU** – chcem to, túžim po tom, milujem byť ako Boh; a nakoniec **METANOIU**, obrátením, v ktorom sa skutočne, ako Pánov učeník, učím žiť, byť, konať, myslieť,... ako Boh podľa Pavlových slov: „*Napodobňujte Boha ako milované deti*“ (Ef 5,1 SSV). A potom, v spolupráci s našou vierou a túžbou a úsilím, sa uskutočňuje aj to Pavlovo: „*Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz*“. Alebo, slovami Krista: „*Ak je niekto smädný (= túžba, láska) a verí vo mňa (= viera a nádej), nech príde ku mne (= metanoia) a nech pije (= konanie). Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody (= Duch, ktorý následne túto premenu uskutoční a završí)*“ (Jn 7,37-38 SSV)

A toto je Nebo. Spása.

A zatratenie? Peklo?

Ak spása vyžaduje **OBJEKTÍVNE** predpoklady: byť ako Boh, žiť ako Boh,... – potom ich **NEPRIJATIE** znamená, že spása je pre nás **objektívne** neprístupná, bez ohľadu na Božie milosrdenstvo, na Božiu lásku, na Božie odpustenie, bez ohľadu na Kríž a pod. Tak, ako platí, že „*Človek sa stáva Bohom, pretože miluje všetko to, čo miluje Boh*“ (Klement Alexandrijský), takisto platí aj obrátené: Človek sa stáva zatrateným pretože nemiluje to, čo miluje Boh. Slovami Krista: „*Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo*“ (Jn 3,19 SSV). Alebo slovami KKC: „*Ťažký hriech nás pozbavuje spoločenstva s Bohom ... a to tým, že človek dáva prednosť nejakému nižšiemu dobru pred Bohom.*“ (KKC 1472, 1855). Človek sa teda napriek Božej láske a napriek Božiemu odpusteniu zatratí, pretože sa tak sám rozhodol: nebuť ako Boh, nežiť ako Boh a teda ani v spoločenstve s Bohom (ktoré nutne vyžaduje byť tým, čím je Boh a žiť s Bohom a v Bohu to, čo žije Boh a mať tak na ňom účasť).

ZÁVER:

Jediným zmyslom nášho života na zemi je stať sa takými, ako Boh. Na ničom inom skutočne nezáleží. Ak sa nám s pomocou Božej milosti podarí toto a prijmem tak Boží dar Večného Života, potom sme žili dobrý a úspešný život. Ak nie, potom platí ono Ježišovo: „*Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a seba samého by stratil alebo poškodil?!*“ (Lk 9,25 SSV)

TOTO JE CIEĽ: stať sa takými, ako Boh.

MÝTUS č. 2: PRIEMERNÝ KREŠŤAN.

Byť ako Boh – táto myšlienka nemá v **mýtoch cukríkového kresťanstva** miesto, pretože:

- je to **RÚHANIE SA** – nespočíval nakoniec Prvý hriech v Raji v nepatričnej a opovážlivej túžbe človeka byť ako Boh? (Nespočíval. Ako trefne konštatuje Katechizmus: „*Človek ustanovený v stave svätosti bol určený na to, aby ho Boh úplne „zbožstvil“ v sláve. Zvedený diablom chcel byť „ako Boh“, ale „bez Boha a [uprednostnený] pred Bohom, a nie podľa Boha*“.“ (KKC 398) – a hriech spočíva práve v onom „ale“.)

- je to **NEMOŽNÉ** – ako by sa človek mohol vyrovnáť Bohu? To predsa nejde!

- je to ale hlavne **ZBYTOČNÉ** – načo byť ako Boh? Načo taká krutá požiadavka? Nestačí splniť podmienku Boha

aspoň natoľko, aby sa nad nami zľutoval a nezatratil nás? Aj tak si Nebo nemôžeme zaslúžiť. Aj tak ho môžeme iba dostať (resp. doň byť vpustení). Sme predsa len obyčajní, slabí a krehkí ľudia. Tak potom úplne stačí byť napríklad aj „hnoj prikrýty snehom“, ak to tak postačí Bohu a Jeho nárokom. Alebo byť aspoň „medzi tými dobrými“ v porovnaní s ostatnými, byť v tej „lepšej polovici“ (tretine, štvrtine,... podľa toho, nakoľko „optimistickí“ v tomto sme) – tak, aby sme už neboli medzi tými „zlými“, ktorých Boh nemilosrdne zvrhne do Pekla, ale medzi tými „dobrými“, ktorých odmení cukríkom Neba...

Svätosť, podobnosť Bohu, ... – to sú „kratochvíle svätých“, niečo ako nadpráca, obdivuhodná, to iste, ale inak úplne zbytočná a nijako nie podstatná, či dokonca nutná pre našu spásu. Určite nič pre nás, „obyčajných kresťanov“, dúfajúcich v spásu pre Božie prehojné milosrdenstvo na základe splnenia Božích „minimálnych podmienok spásy“...

Výsledkom je potom výchova k priemernosti – od onoho Lutherovho „*Buď hriešnik a smelo hreš, ale ešte smelšie ver a raduj sa v Kristovi ... Kresťanstvo nie je nič iné ako ustavičný cvik v cítení toho, že nemáš hriechu, hoci hrešíš, že však tvoje hriechy sú prehodené na Krista*“, ktoré predstavuje asi najkrajnejšiu medzu, kam až človek môže zájsť a ešte si myslieť, že je stále kresťanom; až po rôzne „praktikovanie zbožných skutkov“, niekedy aj v nesmiernej horlivosti a s nesmiernym nasadením, v nádeji, že takto trestaním seba unikneme Božím trestom a, naopak, konaním obiet a sebazáporov a angažovaním sa v cirkvi a v apoštoláte a v charite a v modlitbe a chodením do kostola a tak nazhromaždíme dostatok dobrých skutkov na to, aby sme sa „preliali“ medzi tých „dobrých“ a „spasených“ a tak unikli zatrateniu v Pekle. Oba krajné postoje sa líšia len mierou našich predstáv o tom, kde dobrý Pán Boh nakreslil tú čiaru a čo predstavuje ono „nevyhnutné minimum“ potrebné na to, aby sme sa neocitli pod čiarou, čiže v Pekle...

REALITA:

Najprv otázka: **V čom musíme a môžeme byť ako Boh a v čom nie?**

NEMÔŽEME byť ako Boh v Jeho **večnosti... všemohúcnosti... múdrosti... nekonečnosti...** – aj keď Nebo znamená, že Boh nám dá účasť aj na *tomto všetkom*, na samom svojom živote! Takže – hoci súc nie-veční, nie-všemohúci, nie-nekoneční, ... – budeme mať v Nebi účasť na Bohu tak úplne, že výsledkom bude „zážitok“ a „skúsenosť“ akoby sme takými naozaj boli, akoby sme boli Bohom samotným, pretože presne o tomto zbožštenie je: **ÚČASŤ** na Bohu tak hlboká, že sa stávame nie „bohmi vedľa Boha“ ale „Bohom v Bohu“. Kým sa tak však stane, tak najprv ale...:

... **MÔŽEME** – a s pomocou Božej milosti aj **MUSÍME!** – byť ako Boh v **láske, svätosti a dokonalosti** – primerane seba a tomu čím sme, to iste, ale stále skutočne milovať ako Boh („*Aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás*“ (Jn 15,12 SSV)), byť svätí ako Boh („*Buďte svätí, lebo ja som svätý*“ (1Pt 1,16 SSV)) a byť dokonalými ľuďmi („*vytrvalosť sa má ukázať v dokonalých skutkoch, aby ste boli dokonalí a neporušení a v ničom nezaostávali*“ (Jak 1,4 SSV)) tak, ako je Boh dokonalým Bohom.

PREČO je to nevyhnutné? Dovolím si zopakovať z minulej úvahy:

„*Boh je Svetlo a niet v Ňom nijakej Tmy*“, hovorí Ján (1 Jn 1,5) – a vysvetľuje, že toto Svetlo je láskou. Človek si vyvolil opak Svetla, Tmu pýchy a sebecka. Odteraz je Boh pre človeka smrteľne nebezpečný, pretože tak, ako svetlo nemilosrdne ničí tmu, tak Božia láska nemilosrdne ničí všetko, čo je pyšné a sebecké. Preto Boh radšej vyháňa človeka preč od

Seba, aby ho (nateraz) zachránil pred samým Sebou. A človek ide aj sám, plný naivného nadšenia o „novom svete“, ktorý si vybuduje „bez Boha“ a na znak toho (hneď po Božích slovách o smrti) vzdorne nazýva svoju ženu *Chavva*, Eva, v preklade „matka živých“...

Božou vôľou je spása človeka („*chce, aby boli všetci ľudia spasení*“ (1Tim 2,4 SSV)) – a tá spočíva v účasti na Bohu, na trojičnom živote v Trojičnom spoločenstve Boha („*chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja, aby videli moju slávu*“ (Jn 17,24 SSV)) – a podstatou Boha je láska („*Boh je láska*“ (1Jn 4,16 SSV)) tvoriaca trojičné spoločenstvo Boha – potom je jasné, že aj do „Božieho Kráľovstva“ sa vchádza tak, že zanecháme každé sebeckto, aby sme mohli milovať tak úplne a dokonale ako Kristus („*Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás*“ (Jn 13,34 SSV)) – a vytvoríť rovnakú jednotu lásky, akú žije Syn s Otcom v spoločenstve Trojice („*aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno*“ (Jn 17,21 SSV)).

Toto je teda dôvod. **Všetky tri požiadavky** – láska, svätosť a dokonalosť – **spoločne súvisia:**

- Prvá je **LÁSKA**. Ako hovorí Augustín: „*Nemožno milovať bez ľahostajnosti k sebe*“. **Podstatou hriechu** je **PÝCHA**, v ktorej seba samého staviame do stredu svojho života. Tá sa potom prejavuje **SEBECTVOM**, kedy všetko meriame podľa seba, svojich záujmov, svojich cieľov, zámerov, ... a dokonca aj k Bohu sa modlíme ako k sluhovi, ktorý má tomuto všetkému slúžiť: tu, na zemi, nám pomáhať, požehnávať nás – no a po smrti nám odpustiť, omilostiť nás a vziať k sebe do Neba... **Podstata Božieho života je presne opačná: nulové sebeckto, stopercentná láska**. Opäť zopakujem z minulej úvahy:

Otec sa celý, úplne a bezvýhradne daruje Synovi, Syn sa celý, úplne a bezvýhradne dáva Otcovi, takže nakoniec platí: „*Kto vidí mňa, vidí Otca*.“ (Jn 14,9 SSV); „*Ja a Otec sme jedno*.“ (Jn 10,30 SSV); alebo slovami samého Ježiša: „*A všetko, čo je moje, je tvoje, a čo je tvoje, je moje*“ (Jn 17,10 SSV); „*...aby ste poznali a vedeli, že vo mne je Otec a ja v Otcovi*!“ (Jn 10,38 SSV). Výsledkom je súčasne **SPOLOČENSTVO** troch osôb, a súčasne tak veľká **JEDNOTA** lásky, že toto spoločenstvo nie sú traja bohovia, ale len jeden-jediný Boh.

Láska znamená zrieknuť sa sebeckta, vyjsť zo seba, zamilovať sa tak úplne, že zabudneme na seba a netrápi nás to, lebo veď na nás myslí Boh, načo sa ešte starať o seba? Nie je to vari Boží model života: Boh sa stará o mňa a ja o Neho? On sleduje moje dobro a moje záujmy – a preto ja môžem sám seba pustiť z hlavy a naplno hľadať Božie záujmy a Božie diela a Božiu vôľu? Presne ako hovorí Ježiš: „*Nebuďte teda ustarostení ... Váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete. Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše*“ (Mt 6,31-33 SSV).

- **Druhá je SVÄTOSŤ, pretože je OVOCÍM LÁSKY**. **ZLO** (Tma) je vždy ovocím sebeckta: uprednostňujem seba pred iným, preto som ľahostajný, nevšímavý, alebo ubližujem iným klamstvom, podrazmi, krádežou, zabitím, ublížením, násilím, smilstvom (v ktorom ich degradujem na nástroje svojho „obšľastnenia“) a pod. Naopak, každé **DOBRO** (Svetlo) je ovocím postoja, v ktorom uprednostním iného pred sebou: pomôžem mu, hoci pri tom míňam svoj čas, sily, prostriedky; dodržím záväzok a zachovám sa čestne, aj keď tým prídem o zisk, nečestnú výhodu, alebo dokonca utrpím

stratu; obetujem sa pre iného,... atď. **Dokonalé dobro vyžaduje dokonalú lásku. A, naopak, dokonalá láska plodí dokonalé dobro.**

• **Tretia je DOKONALOSŤ, pretože je POŽIADAVKOU LÁSKY.** Láska je darovaním sa – a sama v sebe vyžaduje, aby to čo dávame, v tomto prípade hlavne my sami, bolo čo najlepšie, najlepšie možné, dokonalé! Kvôli sebe by sme sa možno uspokojili aj s priemernosťou – ale nie voči milovanému! Ak naozaj milujeme, potom nič okrem najlepšieho nie je pre milovaného dost dobré. Tento postoj zaznieva zo slov Ježiša Krista: „pre nich sa ja sám posväcujem, aby boli aj oni posvätení v pravde“ (Jn 17,19 SSV) a ešte viac u Pavla: „Lebo hoci som slobodný voči všetkým, stal som sa sluhom všetkých, aby som čím viacerých získal.“²⁰ Pre Židov som sa stal akoby Židom, aby som získal Židov. Pre tých, čo sú pod zákonom, bol som akoby pod zákonom - hoci sám som nebol pod zákonom -, aby som získal tých, čo boli pod zákonom.“²¹ Pre tých, čo boli bez zákona, bol som akoby bez zákona - hoci bez Božieho zákona som nebol, ale bol som pod Kristovým zákonom -, aby som získal tých, čo boli bez zákona.“²² Pre slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých. Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých.“ (1Kor 9,19-22 SSV)

Tieto tri veci sa na nás musia nutne naplniť, ak chceme mať účasť na Bohu.

Ešte raz. **Ich dovršenie je VECOU BOHA:** „Krv Krista, ktorý skrze večného Ducha sám seba priniesol Bohu na obeť bez poškrvny, očistí nám svedomie od mŕtvych skutkov, aby sme mohli slúžiť živému Bohu“ (Hebr 9,14 SSV). To je pravda. Ako hovorí Pavol: „Jeho milosť nebola vo mne márna. Ved' som pracoval viac ako oni všetci, vlastne ani nie ja, ale Božia milosť so mnou“ (1Kor 15,10 SSV). Ale to „so mnou“ nás privádza k druhej veci:

PODMIENKOU JE ALE NAŠA TÚŽBA – a ak po niečom naozaj túžime, tak na tom **aj sami zo všetkých síl pracujeme!** lebo ak nie – potom chýba túžba, pretože chýba viera, nádej i láska... Preto „bez viery je totiž nemožné páčiť sa Bohu“ (Hebr 11,6 SSV) a „čo nie je z viery, je hriech“ (Rim 14,23 SSV). Ak ale po niečom túžime, tak o to aj sami zo všetkých síl usilujeme: „Bežím, aby som sa ho niekedy zmocnil, ako sa aj Kristus Ježiš zmocnil mňa. Bratia, ja si nenamýšľam, že som sa už zmocnil. Ale jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predo mnou. Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi. A všetci dokonalí takto zmysľajme!“ (Flp 3,12-15 SSV)

ZÁVER:

Kresťan je človek, ktorý uveril Kristovi a nasleduje Ho. Znamená to, že zo všetkých síl odumiera svojmu sebecku, aby sa tak naučil milovať a tvoriť jednotu lásky podľa vzoru Krista – a to rovnako až do úplnej krajnosti: „Aj my sme povinní dávať život za bratov“ (1Jn 3,16 SSV).

Požiadavka „byť ako Boh“ sa teda konkretizuje do troch oblastí: **MILOVAŤ** ako Boh, následne sa stať **SVÄTÝMI** ako Boh a usilovať o **DOKONALOSŤ** podľa vzoru Boha.

PODSTATOU DUCHOVNÉHO ŽIVOTA je potom vlastne zanechávanie hriechu, čiže **ZOMIERANIE SEBECTVU** a **PÝCHE** a to jediným možným spôsobom a protilekom, láskou.

Ak sa vrátíme k tradičným trom etapám duchovného napredovania, potom **CESTA OČISŤOVANIA** je o zomieraní vyslovenému morálnemu zlu a ostatným prekážkam medzi nami a Bohom; **CESTA OSVIETENIA** je o zomieraní sebe a učení sa konať lásku, slúžiť, obetovať sa, darovať sa – a úplne sa vydať Bohu. Nakoniec **CESTA ZJEDNOTENIA** je o zomretí sebec-

tvu, kedy stále ešte za toto všetko niečo pre seba očakávame – Boha, spásu, večný Život,... – a v temnote Noci sa učíme opravdivo **MILOVAŤ**: bez nádeje, bez odmeny, zadarmo, **Z LÁSKY...!**

TOTO JE CESTA: zomieranie pýche a sebecku.

MÝTUS č. 3: SVET AKO HOTEL.

Na svete existujú vyznávači tzv. „**evanjelia úspechu**“: Ježiš „bol učinенý zlorečenstvom chudoby. On to tak vyprázdnil. Pre koho? Pre nás! Opakom chudoby je potom blahobyť, bohatstvo, hojnosť... Kde ostáva miesto pre chudobu? Nikde!“ (Derek Prince, kazateľ); „Ako mladého človeka ma zaujalo práve to dynamické spoločenstvo. Zaujalo je slabé slovo – skôr by som mohla povedať, že ma priam očarilo, fascinovalo. Veľmi sa mi páčili chvály, postupne som sa naučila všetky piesne, aby som ich mohla spievať aj ja. No ešte viac sa mi páčilo evanjelium ktoré sa tam hlásalo a to najmä to, že naše uverenie v Ježiša Krista sa prejaví aj tým, že budeme bohatí a úspešní vo svete. Vieš, vtedy som bola veľmi chudobná a bolo pre mňa nesmierne povzbudzujúce, že budem bohatá. Veľmi som milovala toto evanjelium, toto spoločenstvo, zábavné kázne i chvály, milovala som toho Ježiša, ktorý mi prišiel zabezpečiť bohatstvo, úspech a prosperitu. Bola som nadšená a očarená tým všetkým a verila som tomu, že som našla svoj skutočný domov, svoje miesto na svete a samozrejme Pravdu a Boha.“ (hnutievie-ry.blogspot.sk). Aj keď sa mnohé – asi väčšina – spoločenstvá kresťanov od neho dištancujú, predsa ho v „cukríkovom prostredí“ v praxi viac, či menej vyznávajú.

Dôvodom je, že **cukríkové kresťanstvo v podstate nepozná ideu duchovného rastu.** Niet kam rásť. Sme hnoj a hnojom aj navždy ostaneme, povedal by asi Luther. Niet kam ísť. Jediné, čo môžeme a musíme urobiť, je splniť Božie podmienky a požiadavky nutné na to, aby náš hnoj zakryl snehom (Luther) a tak nás spasil. Tieto požiadavky sú podľa niektorých jednorazové: Ak aspoň raz v živote uverím kristovi a pomodlím sa Modlitbu hriešnika – tak som už raz a navždy spasený a nič ma už nemôže zo spásy vytrhnúť, „ani keby som smilnil a vraždil tisíckrát za deň“ (Luther). Podľa iných vyžadujú niečo zachovávať **trvale**: spovedať sa, chodiť do kostola, nezabíjať, nekradnúť, veriť v Krista... **Všetko sú to ale veci statické.** Žiaden rast, žiaden vývoj „kým nedospějeme všetci k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku“ (Ef 4,13 SSV) podľa slov Krista: „Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú“ (Mt 7,14 SSV).

V tomto statickom kontexte nie je miesto pre bolesť, námahu, obeť a utrpenie. Načo? Sú to predsa tresty za hriechy – ak ale nehrešíme, nanopak, veríme v Krista ako v osobného Spasiteľa, sme dobrí kresťania, dobrí katolíci,... a ak Kristus už vytrpel trest za naše hriechy – nemalo by sa to potom prejavíť naozaj tým, že Boh nás už viac nebude stíhať trestami za hriechy, ale dopraje nám pokojný a požehnaný život?

Preto aj keď možno nečakáme, že z nás všetkých budú hneď zdraví, krásni, múdri milionári (ani Boh asi nemá nekonečne veľa peňazí, to isto chápeme ☺) – predsa čakáme aspoň pokojný, príjemný, pekný, krásny život, „požehnaný život“, ako to nazývame, kde nám Boh bude pomáhať z trablov, bude nás chrániť pred zlom, uzdravovať z chorôb, pomáhať nám plniť si naše túžby – a keď sa dožijeme pekného a veľmi vysokého veku, tak po pokojnej, príjemnej a obohacujúcej starobe nás vezme rovno k sebe do Neba...

Takto sme nakoniec asi aj boli vychovávaní: *Neboj sa, dôveruj Bohu, On sa o teba postará, On ti pomôže, On ťa vyslobodí, On ťa vytriahne z problémov, On to všetko obráti na dobré,...* – čo všetko sú **vety dobré a zbožné, len naplnené nesprávnym významom** v zmysle: uchráni ťa od chorôb, neúspechov, bolesti, utrpenia, zlých ľudí – a tvoj život urobí príjemným, jasným, bezproblémovým, jednoducho „požehnaným“...!

Lenže ono sa to nestane. A keď sa to nestane, sme nešťastní... zruštení... sklamaní... búrime sa voči Bohu... pýtame sa „Prečo?“... a možno Boha úplne opúšťame v horkosti a pocite, že nás Boh zradil a podrazil: veď sme nič zlé neurobili, verili sme Mu – tak za čo nás teda trestá?

Tento mýtus je ovocím predchádzajúcich dvoch a v praxi prináša strašné, priam vražedné následky!

REALITA:

NEBO je CIEĽ, ku ktorému vedie CESTA. Resp. „spása“ je **výsledok „procesu“**, o ktorom Biblia hovorí rôznymi spôsobmi znova a znova. Napríklad: „*Ale ak Duchom umŕtvujete skutky tela, budete žiť*“ (Rim 8,13 SSV) – „umŕtvujete“ poukazuje na proces premeny človeka, „budete žiť“ zase na cieľ, ku ktorému proces smeruje. Alebo inde: „*Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý.*“ (1Kor 9,26-27 SSV) – „beh“, „krotenie“, „boj“ – znova sú to procesy, dlhotrvajúce úsilie o niečo, čo vôbec nie je hneď teraz isté (žiadna „istota spasenia sa“!), ale stále hrozí „zavrhnutie“ v prípade neúspechu tohto procesu a zápasu. Alebo: „*Potom vás vydajú na mučenie, budú vás zabíjať, a všetky národy vás budú nenávidieť pre moje meno. Vtedy mnohí odpadnú a budú sa navzájom udávať a nenávidieť. Vystúpi mnoho falošných prorokov a zvedú mnohých. A pretože sa rozmnoží nepravosť, v mnohých vychladne láska. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený*“ (Mt 24,9-13 SSV) – Ježiš znova hovorí o dlhodobom procese, zápase, ktorý prináša ovocie v podobe „spasenia sa“ až v samom závere, na konci.

Spása nie je ovocie jednorazového úkonu „uverenia“ v štýle zásady „raz spasený, navždy spasený“.

Spása nie je ani ovocím trvajúceho zachovávaní a dodržiavania akýchkoľvek podmienok v zmysle „náboženských povinností“, či „viery v Krista“ a podobne.

Spása je výsledok RASTU smerom k niečomu – a tým niečím je Boží život, ktorý si postupne osvojujeme: „*máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadostami do skazy, a obnovovať sa duchovne premenou zmýšľania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti*“ (Ef 4,22-24 SSV)

Potom ale SVET NIE JE HOTEL, ALE CVIČISKO. „Fitnesscentrum“, až po vrch naplnené cvičebnými prekážkami a náradím, ako sú **choroby, prírodné hrozby** a podobne. Nie je dizajnovaný tak, aby sme si v ňom užívali pohodlie a kľud – na to bude NEBO. Teraz nie je čas odpočívať, ale makať. Pracovať. Trénovať. Ba **dokonca aj naše vlastné slabosti** – veci, ktoré nás štví, ktoré nám lezú na nervy, zlo, ktoré sa nám od iných dostalo, výsmech, poníženie, ublíženie,... – všetko toto sú tiež nesmierne cenné tréningové nástroje na získanie kvalít Božieho života, ako hovorí sám Ježiš: „*Lebo ak milujete tých, ktorí vás milujú, akú odmenu môžete čakať? Vari to nerobia aj mýtnici? A ak pozdravujete iba svojich bratov, čo zvláštne robíte? Nerobia to aj pohania? Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec*“ (Mt 5,46-48 SSV). Podobne hovorí apoštol Peter: „*Radujte sa, keď máte účasť na Kristových*

utrpeniach, aby ste sa radovali a plesali aj vtedy, keď sa zjaví jeho sláva. Keď vás hanobia pre Kristovo meno, ste blahoslavení, lebo Duch slávy a Boží na vás spočívá“ (1Pt 4,13-14 SSV). Tak o tom hovorí Hans Buob: „*Svätý Ján z Kríža raz povedal: „Vy síce prosíte Boha: Milý Bože, urob ma svätým. A keď to on začne robiť, potom sa proti jeho nástrojom bránite.“ Tými nástrojmi, ktorými nás Boh posväcuje, tzn. ktorými nám ukazuje a odkrýva našu nevykúpenosť, sú väčšinou tí najbližší a najmilší ľudia. To sú jeho najúčinné nástroje. A keď on potom začne s tými nástrojmi pracovať, potom sa voči nim bránime a myslíme si: Takto nie! Dobre si všimnime: V našom okolí neexistuje nič, čo by Boh nepoužíval na odhalenie tých miest, v ktorých ešte nie sme vykúpení, v ktorých ešte potrebujeme uzdravenie a vykúpenie.*“

A TOTO JE TÁ NAJDÔLEŽITEJŠIA INFORMÁCIA, KTORÚ SME MALI DOMA OD RODIČOV DOSTAŤ:

„Synku, tento svet nie je hotel. Život nie je na to, aby sme si ho pokojne užívali. Od toho bude Nebo. Ale teraz sme tu nato, aby sme tvrdo pracovali. Boh nie je náš sluha, aby plnil naše priania. Je náš tréner. Je tu pre nás, aby nás viedol cez oheň i temnotu, cez krízy, aby denne pred nás staval ťažké a náročné prekážky, na ktorých budeme musieť ísť až na doraz, až do krajnosti, „až do krvi“ (Hebr 12,4), „až na smrť“ (Zjv 2,10). Rátaj s tým. Veľké veci vyžadujú veľké nasadenie, veľkú drinu, veľkú námahu – a spása je nepochybne tá najväčšia vec aká jestvuje. Preto vyžaduje aj najväčšiu a najhlbšiu premenu. Nežiada si nič menej, než úplne zomrieť tomu, čím si bol doteraz – „*Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu*“ (Rim 6,7 SSV) – stať sa úplne novým stvorením – „*Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové*“ (2Kor 5,17 SSV) – a naučiť sa od Boha žiť úplne novým, Božím životom – „*Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrť, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom*“ (Rim 6,4 SSV). A to od nás vyžaduje krajné nasadenie a krajné odhodlanie, nič povrchné, nič polovičaté, ale ako hovorí sám Ježiš: „*Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo*“ (Lk 9,62 SSV) a inde „*Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojim učeníkom*“ (Lk 14,33 SSV) a ešte zase: „*Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.*“ (Mt 16,24-25 SSV). Bez tohto krajného odhodlania nie je možné v tomto boji uspieť: „*Lebo kto pochybuje, podobá sa morskej vlne, hnanej a zmiatanej vetrom. Taký človek nech sa nenazdáva, že dostane niečo od Pána; - muž s rozpoltenou myslou, nestály vo všetkom svojom počínaní*“ (Jak 1,6-8 SSV) – a preto: „*Obmyte si ruky, hriešnici, a očistite si srdcia, vy, čo máte rozpoltenú myseľ*“ (Jak 4,8 SSV)! Lebo inak nikdy nedosiahneš cieľ, určený iba VÍŤAZOM: „*Teraz nastala spása, moc a kráľovstvo nášho Boha a vláda jeho Pomazaného, lebo bol zvrhnutý žalobca našich bratov, ktorý na nich dňom i nocou žaloval pred naším Bohom. Ale oni nad ním zvíťazili pre Baránkovu krv a pre slovo svojho svedectva; a nemilovali svoj život až na smrť.*“ (Zjv 12,10-11 SSV)

TAK ČO – JE TOTO TO, ČO STE OD SVOJICH RODIČOV (KATECHÉTOV, ANIMÁTOROV,...) PRIJALI AKO DETI V RÁMCI KATOLÍCKEJ VÝCHOVY?

Lebo ak nie – potom sa tak práve teraz stalo ☺!

Boh Vám žehnaj!

Váš Inky